

Sygn. akt I ACa 767/16

I ACz 958/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Alicja Myszkowska

Sędziowie : S A Dariusz Limiera (spr .)

del . S O Barbara Bojakowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w W.

przeciwko S. C.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 7 grudnia 2015 r. sygn. akt X GC 1096/15

oraz na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 14 marca 2016 r., sygn. akt X GC 1096/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten tylko sposób, że podwyższa wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu z kwoty 8.856 zł do kwoty 13.284 (trzyście trzydzieści dwa osiemdziesiąt cztery) zł;
2. oddala apelację w pozostałej części;
3. oddala w całości zażalenie;
4. zasądza od S. C. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
5. przyznaje i poleca wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi radcy prawnemu A. G. z Kancelarii Radcy Prawnego w T. kwotę 9.594 (dziewięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt cztery) zł brutto tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanemu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt I ACa 767/16

I ACz 958/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 7 grudnia 2015 r. w sprawie sygn.akt X GC 1096/15, z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przeciwko S. C. o zapłatę:

1. utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 8 października 2013 roku w sprawie X GNc 1204/13;
2. przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz radcy prawnego A. G. kwotę 8.856 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu S. C. z urzędu.

W pozwie z dnia 19 września 2013 roku, skierowanym przeciwko S. C., prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w T., powód – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 397.503,96 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 386.464,23 zł od dnia 12 września 2013 roku do dnia zapłaty i 11.039,73 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W dniu 8 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Pozwany S. C. w dniu 25 października 2013 roku wniósł zarzuty od nakazu zapłaty. Zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny: W dniu 16 stycznia 2012 roku pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w P.

a S. C. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T., zawarta została umowa stowarzyszeniowej nr 5H5/ (...). Zgodnie z umową dostawca przyznał, a odbiorca przyjął uczestnictwo w (...) SA, na zasadzie wyłącznego zaopatrzenia przez dostawcę w produkty paliwowe, szczegółowo określone w umowie. Umowa w § 4 ust. 1 i 4 przewidywała między innymi, że pozwany S. C. zobowiązuje się do realizacji zakupów wyłącznie u sprzedawcy oraz że będzie realizował na stacji sprzedaż na poziomie minimum 300 ton wszystkich paliw w skali roku.

W dniu zawarcia powyższej umowy S. C. wręczył (...) SA weksel własny in blanco. W deklaracji wekslowej pozwany S. C. oświadczył, iż wystawia weksel własny in blanco na zlecenie (...) SA i przekazuje weksel (...) SA na zabezpieczenie płatności należności za zakupione towary i usługi. Równocześnie upoważnił (...) SA do wypełnienia wręczonego weksla o następujące wpisy: miejsce i data wystawiania weksla, sumy wekslowej, miejsca i terminu płatności weksla.

W dniu 22 kwietnia 2011 roku pozwany S. C. zawarł z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w P. umowę o przekazywaniu faktur w formie elektronicznej o nr (...), nazywaną umową o E-fakturę. Z chwilą podpisania umowy pozwany zaakceptował otrzymywanie e-faktur i e-dokumentów w formie elektronicznej w rozumieniu § 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2010 roku w sprawie przesyłania faktur w formie elektronicznej, zasad ich przechowywania oraz udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej (Dz. U. nr 249 poz. 1661), w odniesieniu do należności wynikających z zakupów dokonanych przez klienta od (...) na podstawie umów zawartych pomiędzy stronami. Akceptacja klienta zachowuje ważność do momentu jej wypowiedzenia zgodnie z pkt 5.6 umowy. W pkt 2.3 umowy strony ustaliły, że umieszczenie e-faktury lub e-dokumentu na platformie (...) służącej do elektronicznej wymiany danych jest równoznaczne z przyjęciem e-faktury lub e-dokumentu przez klienta. Strony postanowiły, w pkt 2.8 umowy, że termin płatności roszczenia wskazanego w e-fakturze biegnie od daty umieszczonej

w prawym górnym rogu (...), która jest datą wystawienia faktury. W dniu 25 stycznia 2013 roku pozwany podpisał oświadczenie o akceptacji faktur i dokumentów w formie elektronicznej.

Również w dniu 22 kwietnia 2011 roku pozwany S. C. zawarł

z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w P. umowę

o korzystanie z aplikacji e-hurt nr E- (...). Aplikacja e-hurt umożliwiała klientowi bezpieczne wykonywanie zleconych przez niego czynności w szczególności

w zakresie obsługi składanych przez klienta zamówień, a także dostęp do informacji dotyczących realizacji umów handlowych. Szczegółowe zasady korzystania z aplikacji określone zostały w załączniku do umowy – Regulaminie korzystania z aplikacji e-hurt”. Rozpoczęcie korzystania z aplikacji następowało po przydzieleniu klientowi indywidualnego numeru klienta w systemie SAP oraz po dokonaniu przez klienta pierwszego logowania do aplikacji e-hurt tj. wprowadzenia w aplikacji loginu i hasła startowego. Bezpośrednio po wprowadzeniu loginu i hasła startowego klient zobowiązany był do ustalenia własnego hasła. Klient zobowiązał się do dochowania należytej staranności w doborze osób korzystających

z aplikacji e-hurt w jego imieniu bądź na jego rzecz, oświadczając, że ponosi odpowiedzialność za działania tych osób jak za własne działania i zaniechania. Pozwany wypełnił także załącznik 2 do umowy tj. zgłoszenie o nadanie uprawnień dostępu do aplikacji e-hurt (loginu i hasła). Jako osobę uprawnioną do korzystania z aplikacji wskazał jedynie siebie.

W dniu 30 października 2012 roku pozwany S. C. zawarł z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w P. umowę na korzystanie z aplikacji do przekazywania danych związanych z planowaniem odbiorów paliw z terminali paliw o nr S./ (...) w skrócie zwana „samoobsługą”. Umowa miała na celu podwyższenie jakości i efektywności obsługi klienta w całym procesie zakupu i odbioru paliwa w terminalach paliw, realizowane poprzez samoobsługowy system planowania odbioru paliw. Rozpoczęcie korzystania z aplikacji następowało po przydzieleniu klientowi indywidualnego numeru klienta w systemie SAP oraz po dokonaniu przez klienta pierwszego logowania do aplikacji tj. wprowadzenia w aplikacji loginu i hasła startowego. Bezpośrednio po wprowadzeniu loginu i hasła startowego klient zobowiązany był do ustalenia własnego hasła. Klient zobowiązał się do dochowania należytej staranności w doborze osób korzystających z aplikacji w jego imieniu bądź na jego rzecz.

Powyższa aplikacja w szczególności umożliwiała klientowi za pośrednictwem internetu:

- a) utworzenie, usunięcie i edytowanie dyspozycji (ogólnej lub szczegółowej) tj. dokumentu będącego zgłoszeniem planowanego załadunku paliw przez wyszczególnionych kierowców i do wyszczególnionego pojazdu, opracowanego na podstawie zleceń, w treści których określono plan załadunku;
- b) utworzenie, usunięcie i edytowanie upoważnienia do odbioru paliw dla określonego przewoźnika;
- c) utworzenie, usunięcie i edytowanie miejsca przeznaczenia
- d) przeglądania istniejących kontaktów i zleceń w systemie SAP;
- e) przeglądanie bazy danych podstawowych kierowców, pojazdów oraz zgłoszonych miejsc przeznaczenia.

Każdy kierowca otrzymywał kartę magnetyczną z 4 cyfrowym numerem (...), zwaną kartą identyfikacyjną kierowcy, umożliwiającą odbiór paliw na terenie terminala paliw oraz identyfikację kierowcy. Posiadanie karty kierowcy było podstawowym wymogiem dokonania przez kierowcę odbioru paliw. Za pomocą karty magnetycznej zwanej kartą identyfikacyjną pojazdu identyfikowany był również pojazd, do którego następował załadunek paliwa. Karta wydawana była dla każdego pojazdu posiadającego swój indywidualny numer rejestracyjny zgłoszonego do odbioru paliw z terminali.

Szczegółowe zasady planowania odbiorów paliw za pomocą aplikacji określone zostały w treści regulaminu. Szczegółowe zasady korzystania z kart kierowcy i pojazdu określone zostały w treści regulaminu kart. Załącznikiem nr 3 do umowy była umowa

o udostępnianie danych osobowych.

(umowa na korzystanie z aplikacji do przekazywania danych związanych z planowaniem odbiorów paliw z terminali paliw k. 208 – 211, załącznik nr 3 k. 212 – 213)

W dniu 21 stycznia 2013 roku pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w P. a S. C. zawarte zostało porozumienie, zgodnie z którym strony potwierdziły łączące je umowy handlowe i umowy towarzyszące oraz ustanowienie zabezpieczeń w postaci weksli in blanco. Mocą porozumienia strony zmodyfikowały wszelkie postanowienia umów handlowych i umów towarzyszących wyłączające lub ograniczające możliwość przeniesienia praw lub obowiązków PKN (...) wynikających z umów handlowych lub umów towarzyszących w ten sposób, że postanowienia te uchylono w odniesieniu do przeniesienia przez PKN (...) całości lub części praw i obowiązków na rzecz spółki pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. KRS: (...). W § 3 pkt 1 porozumienia pozwany wyraził zgodę na przeniesienie praw i obowiązków z umów handlowych i umów towarzyszących. W § 4 ust. 1 pozwany wyraził zgodę, aby wraz z przeniesieniem praw i obowiązków z umów handlowych i towarzyszących PKN (...) wraz z nimi przeniósł na rzecz (...) wszelkie przysługujące mu zabezpieczenia.

W dniu 12 marca 2013 roku spółka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. zawarła z poprzednikiem prawnym powoda – (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. umowę sprzedaży aktywów i praw przejęcia zobowiązań oraz powierniczego przelewu wierzytelności.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 4 PKN (...) sprzedał a (...) kupił wybrane aktywa związane z działalnością w zakresie hurtowej sprzedaży paliw obejmujące wszelkie prawa przysługujące PKN (...) z tytułu Umów Handlowych i Umów Towarzyszących, z zastrzeżeniem istniejących wierzytelności oraz związany z realizacją tych umów poufny know-how, tj. bazę danych klientów, dane dotyczące dotychczasowej współpracy w tym zaległe płatności, informacje o wolumenie dostaw, stosowanym systemie przedpłat i kredytowania, informacje o ustanowionych przez klientów zabezpieczeniach, udokumentowane w formie elektronicznej na nośniku danych, który PKN (...) przekaże (...) w dniu przeniesienia tj. 2 kwietnia 2013 roku godz. 0:01.

Wraz z nabyciem praw wynikających z Umów Handlowych i Umów Towarzyszących (...) wstępuje z dniem przeniesienia do Umów Handlowych i Umów Towarzyszących na miejsce PKN (...), który począwszy od dnia przeniesienia zostaje zwolniony ze wszelkich zobowiązań wynikających z Umów Handlowych i Umów Towarzyszących powstałych po dniu przeniesienia – art.3 ust. 1. W ust. 3 artykułu 3 PKN (...) oświadczył, że uzyskał pisemne zgody klientów na przejęcie zobowiązań, o których mowa w ust 1.

Zgodnie z postanowieniami artykułu 4 PKN (...) dokonał przelewu istniejących wierzytelności na (...) zaś (...) przyjął niniejszy przelew.

W myśl art. 7 w związku ze sprzedażą na rzecz (...) wszelkich praw przysługujących PKN (...) z tytułu Umów Handlowych i Umów Towarzyszących oraz z przelewem wierzytelności, ze skutkiem na dzień przeniesienia (...) nabył również wszelkie prawa PKN (...) wynikające z zabezpieczeń ustanowionych przez klientów na poczet wykonania ich zobowiązań z Umów Handlowych i Umów Towarzyszących, według zestawienia zawartego w załączniku do umowy. W art. 7 ust. 5 strony postanowiły, że w ramach przeniesienia na (...) praw wynikających z zabezpieczeń, na (...) przechodzi w szczególności prawo do wypełnienia weksli in blanco zabezpieczających Umowy Handlowe i Umowy Towarzyszące. Wydanie przez PKN (...) na rzecz (...) weksli nastąpić miało w terminach określonych w art. 1 ust. 5. W załączniku do umowy pod poz. 1250 figurował T. S. C.)

18 marca 2013 roku na adres działalności gospodarczej pozwanego doręczono zawiadomienie o przeniesieniu praw i obowiązków, w tym wierzytelności przez (...) S.A. na rzecz (...) sp. z o.o. ze skutkiem na dzień 2 kwietnia 2013 roku godz. 0:01. Pozwany został poinformowany, że we wskazanej dacie spółka (...) przejmie od PKN (...) realizację umów handlowych lub umów towarzyszących i stanie się partnerem biznesowym w odniesieniu do tych umów, które będą nadal wykonywane na dotychczasowych zasadach.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przejęła z dniem 2 kwietnia 2013 roku od (...) SA wierzytelności wobec pozwanego na kwotę 376.000 zł, zostały one przez pozwanego zapłacone.

W wykonaniu umowy z dnia 12 marca 2013 roku, w dniu 9 kwietnia 2013 roku, (...) SA przekazał (...) spółce z o.o. dokumenty wekslowe wskazane w załączniku do protokołu z przekazania dokumentów wekslowych. Pod pozycją 1346 wymieniono dwa weksle in blanco podpisane przez S. C.

w dniach 3 marca 2011 roku i 17 września 2012 roku wraz z deklaracjami wekslowymi.

Pozwany nabył w spółce (...) towary o łącznej wartości 940.643,81 zł brutto.

Pozwany S. C., korzystając z aplikacji „e-hurt” i „samoobsługa” składał zlecenia i dyspozycje. Aby złożyć zlecenie pozwany logował się do systemu, gdzie wybierał terminal, z którego miał nastąpić odbiór paliwa, datę ważności zlecenia, warunki płatności, sposób odbioru (odbiór własny lub powoda), odbiorcę towaru i odbiorcę faktury, gdzie pozwany wskazywał siebie – swój niepowtarzalny numer SAP (...). Zlecenie podlegało akceptacji przez pracownika powoda - opiekuna klienta. Po zaakceptowaniu zlecenia w systemie, zlecenie wyświetlało się klientowi

w „samoobsłudze” i wtedy klient mógł złożyć dyspozycję dla kierowcy. Każda dyspozycja ogólna otwierana była na określony przedział czasowy, w którym możliwe było odebranie paliwa. W razie nieodebrania paliwa we wskazanym terminie zlecenie

i dyspozycja automatycznie zamykały się. Pozwany odbierał paliwo pojazdami wskazanego przez siebie przewoźnika z terminalu w K.. Każda dyspozycja zawierała dane identyfikacyjne kierowców uprawnionych do odbioru paliwa, tj. imię, nazwisko, nr dowodu osobistego, numer karty identyfikacyjnej kierowcy oraz dane identyfikacyjne pojazdów, do których ma nastąpić załadunek tj. nr rejestracyjny pojazdu, jego rodzaj oraz numer karty identyfikacyjnej pojazdu.

Nie ma możliwości, aby odbiór nastąpił przez niewymienionego w dyspozycji kierowcę. Procedura odbioru paliwa jest następująca: kierowca podjeżdża do czytnika – tzw. „kiosku multimedialnego”, przykładą magnetyczną kartę identyfikacyjną i jest identyfikowany, wówczas wyświetlają mu się dyspozycje z których może pobrać paliwo. Nie podpisuje żadnego dokumentu. Kiedy kierowca odbierze paliwo zgodnie

z dyspozycją podjeżdża do kiosku multimedialnego, gdzie sam drukuje dowód wydania

i dokumenty wyjazdowe, czyli orzeczenie laboratoryjne. Jeśli nie wydrukuje tych dokumentów, nie opuści terminala. Kierowca nie zatwierdza dowodu wydania. Po wydrukowaniu dowodu wydania, nie wykonuje już żadnych czynności, może opuścić terminal.

Pozwany nie zgłaszał powodowi informacji, aby ktoś w sposób nieuprawniony pozyskał jego hasła dostępowe. Nie zgłosił powodowi, że kwestionuje odbiór paliwa, jako dokonany przez osobę nieuprawnioną albo, że kwestionuje rodzaj, ilość czy jakość dostarczonego paliwa. W okresie kwiecień – maj 2013 roku w bazie w K. nie doszło do prób bezprawnego poboru paliwa przez osobę nieuprawnioną.

Pozwany, w szczególności, złożył zlecenia wskazane na kartach 214 – 223.

Po zaakceptowaniu powyższych zleceń, pozwany złożył dyspozycje wskazane na kartach 224 – 243.

Na podstawie powyższych dyspozycji pozwanemu wydano paliwo określone szczegółowo w dowodach wydania o nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...). Paliwo odbierali kierowcy upoważnieni przez pozwanego tj: A. R. (x7), M. K. (x1), R. K. (x2).

Za zakupione paliwo powód wystawił pozwanemu następujące faktury Vat:

1. nr (...) z dnia 21 maja 2013 roku na kwotę 61.321,97 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 21 maja 2013 roku;
2. nr (...) z dnia 24 maja 2013 roku na kwotę 25.419,46 zł brutto - – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 24 maja 2013 roku;
3. nr (...) z dnia 27 maja 2013 roku na kwotę 43.408,22 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 27 maja 2013 roku;
4. nr (...) z dnia 31 maja 2013 roku na kwotę 15.169,13 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 31 maja 2013 roku;
5. nr (...) z dnia 5 czerwca 2013 roku na kwotę 56.203,30 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 6 czerwca 2013 roku;
6. nr (...) z dnia 10 czerwca 2013 roku na kwotę 35.355,24 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 11 czerwca 2013 roku;
7. nr (...) z dnia 10 czerwca 2013 roku na kwotę 25.873,12 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 10 czerwca 2013 roku;
8. nr (...) z dnia 12 czerwca 2013 roku na kwotę 21.855,73 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 12 czerwca 2013 roku;
9. nr (...) z dnia 13 czerwca 2013 roku na kwotę 23.132,38 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 15 czerwca 2013 roku;
10. nr (...) z dnia 20 czerwca 2013 roku na kwotę 78.725,68 zł brutto – zaakceptowana i przeczytana przez pozwanego 20 czerwca 2013 roku.

W dniu 13 czerwca 2013 roku powód wystawił pozwanemu notę odsetkową nr (...) na kwotę 513,26 zł tytułem odsetek ustawowych należnych na dzień 31 maja 2013 roku od niezapłaconych w terminie faktur, wskazanych szczegółowo w załączonym wykazie. W dniu 4 lipca 2013 roku powód wystawił pozwanemu kolejną notę odsetkową nr (...) na kwotę 661,91 zł, tytułem odsetek ustawowych należnych na dzień 30 czerwca 2013 roku od niezapłaconych w terminie faktur, wskazanych szczegółowo w załączonym wykazie.

W dniu 3 lipca 2013 roku powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 202.035,34 zł w terminie 7 dni od daty wezwania. Wezwanie zostało nadane listem poleconym.

W dniu 18 lipca 2013 roku wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 184.942,15 zł w terminie 7 dni od daty wezwania. Wezwanie zostało nadane listem poleconym.

Powtórne wezwanie do zapłaty kwoty 202.035,34 zł powód skierował do pozwanego w dniu 18 lipca 2013 roku.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2013 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 661,91 zł.

Powtórne wezwanie do zapłaty kwoty 184.942,15 zł powód skierował do pozwanego w dniu 7 sierpnia 2013 roku.

Ostatecznym wezwaniem do zapłaty, nadanym listem poleconym w dniu 12 sierpnia 2013 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 202.035,34 zł

w terminie 7 dni od daty wezwania.

W dniu 29 sierpnia 2013 roku powód wystosował do pozwanego wezwanie do wykupu weksla. W piśmie tym powód zawiadomił pozwanego o wypełnieniu weksla niezupełnego wystawionego przez pozwanego S. C. celem zabezpieczenia należności za zakupione towary i usługi. poinformowano pozwanego, że w związku z tym, że nie zapłacił za zakupione od powodowej spółki towary, wypełniony został weksel na kwotę 397.503,96 zł z terminem płatności na dzień 11 września 2013 rok. Uprzedzono powoda o możliwości dochodzenia roszczeń przed sądem. Jednocześnie poinformowano, że w dniu płatności weksla tj. 11 września 2013 roku pozwany ma możliwość zapoznania się z oryginałem wypełnionego weksla w siedzibie (...) sp. z o.o. w P.. Wezwanie powyższe doręczono pozwanemu w dniu 2 września 2013 roku.

Pozwany nie zapłacił kwoty 397.503,96 zł.

Sąd I instancji podkreślił, że pozwany nie przeczył, że podpisał weksel in blanco, zgłaszał jedynie zarzuty dotyczące jego nieprawidłowego, zdaniem pozwanego, wypełnienia. Załączone wydruki z aplikacji służącej do elektronicznej obsługi klientów, poparte zeznaniami świadków, zdaniem Sądu Okręgowego wystarczająco wykazują fakt zakupu paliwa przez pozwanego w powodowej spółce. A zatem zgodnie z art. 6 kc, strona powodowa spełniła spoczywający na niej ciężar dowodu w tym zakresie. Pozwany zaprzeczał twierdzeniom powoda o zakupie paliw i twierdził, że świadkowie zeznają jedynie na okoliczność dokumentów prywatnych wygenerowanych przez nich samych. Jednocześnie jednak nie przedstawił żadnych dowodów przeczących twierdzeniom powoda i proponowanym przez niego dowodom. W ocenie Sądu I instancji okoliczność nabycia paliwa została przez pozwanego wykazana niezwykle rzetelnie. Obowiązujący w powodowej spółce system dokonywania zamówień i identyfikacji odbiorcy paliw pozwala na ustalenie ponad wszelką wątpliwość w jakiej dacie, jaka ilość paliwa i komu została wydana. Nie ma przy tym możliwości, aby paliwo odebrała osoba nieuprawniona. Sąd nie ma wątpliwości, że to pozwany logując się do systemu, do którego dostęp miał tylko on, dokonał zamówienia określonej ilości paliw, które następnie odebrane zostały w terminalu przez upoważnionych przez pozwanego kierowców. Z tych względów twierdzenia pozwanego, iż przeczy on nabyciu towaru, uznać należało za gołosłowne.

Dowód z przesłuchania pozwanego w charakterze strony został pominięty z uwagi na jego nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie.

Zeznań świadków J. J., częściowo M. W.

i A. M. Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę jako niewnoszących niczego istotnego do rozstrzygnięcia sprawy. Świadkowie zeznawali na okoliczność umów łączących strony, na którą to okoliczność wystarczające są dowody z dokumentów, jak również na okoliczność udzielenia pozwanemu limitu kredytu kupieckiego w wysokości 300.000 zł, zadłużenia pozwanego, nieskorzystania przez pozwanego z systemu naprawczego, rozmów toczących się między stronami w sprawie spłaty zadłużenia i ustanowienia przez pozwanego dodatkowych zabezpieczeń, do czego w efekcie nie doszło. Powyższe okoliczności nie mają zasadniczego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, pomocniczo jedynie pozwalały ocenić wiarygodność twierdzeń pozwanego.

Przy powyższych ustaleniach Sąd Okręgowy uznał, że powództwo było w pełni zasadne, co, na podstawie art. 496 kpc, skutkowało utrzymaniem w całości w mocy nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym.

W pierwszej kolejności Sąd ten rozważył zasadność podnoszonych zarzutów tyczący się prawidłowości wypełnienia weksla. Wskazał, iż zgodnie z utrwalonymi już poglądami komentatorów i orzecznictwa weksel in blanco wraz z uprawnieniem do uzupełnienia można przenieść w drodze przelewu, chyba że co innego wynika z treści upoważnienia do uzupełnienia. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2006 r. w sprawie I CSK 130/06 publ. OSNC 2007/6/93, program LEX poz. 224583)

Jak wskazał w powołanym wyroku Sąd Najwyższy, nieodzowną w świetle art. 10 prawa wekslowego przesłanką uznania niezupełnego dokumentu za weksel in blanco jest udzielenie odbiorcy tego dokumentu upoważnienia do jego uzupełnienia. Przyjmuje się,

że z chwilą wręczenia weksła in blanco między wręczającym, który złożył podpis w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego, a odbiorcą dochodzi, zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1995 r., III CZP 66/95 (OSNCP 1995, nr 12, poz. 168), do zawarcia umowy skierowanej na powstanie zobowiązania wekslowego. Zobowiązanie to i odpowiadająca mu wiarytelność powstają jednak dopiero po uzupełnieniu weksła in blanco zgodnie z udzielonym upoważnieniem. S. C. w dniu 21 stycznia 2013 roku podpisał z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w P. umowę nazwaną „porozumieniem”. Zgodnie tą umową strony potwierdziły łączące je umowy handlowe i umowy towarzyszące oraz ustanowienie zabezpieczeń w postaci weksli in blanco. Mocą porozumienia strony zmodyfikowały wszelkie postanowienia umów handlowych i umów towarzyszących wyłączające lub ograniczające możliwość przeniesienia praw lub obowiązków PKN (...) wynikających z umów handlowych lub umów towarzyszących w ten sposób, że postanowienia te uchylono w odniesieniu do przeniesienia przez PKN (...) całości lub części praw i obowiązków na rzecz spółki pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. KRS: (...).

W § 4 ust. 1 pozwany wyraził zgodę, aby wraz z przeniesieniem praw i obowiązków z umów handlowych i towarzyszących PKN (...) wraz z nimi przeniósł na rzecz (...) wszelkie przysługujące mu zabezpieczenia.

A zatem w przedmiotowej sprawie nie chodzi o przeniesienie istniejącej już wiarytelności PKN (...) zabezpieczonej wekslem, lecz na sukcesję przez (...) ogółu praw i obowiązków wynikających z umów handlowych i umów towarzyszących wraz z udzielonymi zabezpieczeniami. Pozwany wyraził zatem zgodę na to, aby w miejsce PKN (...) jako strona obowiązujących umów wstąpiła (...) sp. z o.o. Oznacza to, że udzielił zabezpieczenia na mające powstać w przyszłości wiarytelności i upoważnił spółkę (...) do wypełnienia weksła in blanco. K. wierzyciel wekslowy dysponuje uprawnieniem do wypełnienia weksła zgodnie z treścią porozumienia wekslowego, które nabył wraz z prawami wynikającymi z weksła in blanco.

Sąd podkreśli, iż do wezwania do wykupu weksła powód załączył rzetelne wyliczenie należności głównej i odsetek, z wykazem niezapłaconych faktur, ilością dni opóźnienia i wartością odsetek.

Po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksła gwarancyjnego, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1997 roku w sprawie I CKN 48/97, publ. OSNC 1997/9/124, LEX poz. 30152)

Strony łączyła umowa dostawy. Zgodnie z art. 605 kc przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczania częściami albo periodycznie, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny.

Pozwany, poza gołosłownym zaprzeczaniem, że nie odebrał paliwa, nie przedstawił żadnych twierdzeń bądź zarzutów mogących podważyć istnienie należności bądź kwestionujących jej wysokość.

O odsetkach ustawowych należnych od kwot 386.464,23 zł i 11.039,73 zł Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc oraz art. 482 § 1 kc.

Wobec powyższego, na podstawie art. 496 kpc, utrzymał nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 8 października 2013 roku w całości w mocy.

O przyznaniu pełnomocnikowi pozwanego z urzędu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej Sąd I instancji orzekł na podstawie § 19, § 20 w zw. § 6 pkt 7 i § 2 ust. 3 R. porządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.).

Od tego wyroku apelację wniósł pozwany, który zarzucił mu:

1. naruszenie prawa procesowego:

a) art.495 § 2 k.p.c. poprzez dopuszczenie przez Sąd I instancji do zmiany powództwa i rozpoznanie nowego roszczenia powoda zamiast pierwotnie zgłoszonego w pozwie i ostatecznie popieranego jako roszczenia wekslowego, wbrew zakazowi z art. 495 § 2 k.p.c.,

b) art.233 k.p.c.:

- poprzez zaniechanie oceny wypełnienia weksla in blanco w oparciu o uzgodnienia stron, deklaracji wekslowej oraz umowy z 16.01.2012 r. co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego;
- pominięcie treści postanowienia Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie ACz 1258/14 oraz faktu, że pełnomocnik z urzędu brał udział w tymże postępowaniu wpadkowym co doprowadziło do naruszenia prawa materialnego;

1. naruszenia prawa materialnego:

a) art.10 prawa wekslowego poprzez przyjęcie, że weksle wypełniono zgodnie z deklaracją wekslową, gdy faktycznie nastąpiło to niezgodnie z tą deklaracją poprzez:

- wypełnienie weksla o zapis „sola” przesądzający jego charakter jako weksla własnego, gdy tymczasem z deklaracji wekslowej wynika prawo do jego uzupełnienia o miejsce i datę wypełnienia weksla, sumę wekslową oraz miejsce i termin płatności weksla;
- wypełnienie weksla niezgodnie z zapisem umowy z 16.01.2012 r. nr (...)? (...) § 9ust.2 i wypełnienie weksla o sumę, która nie stanowi kary umownej, a także art.4 umowy sprzedaży aktywów i praw, przejęcia zobowiązań oraz powierniczego przelewu wierzytelności z 12.03.2013 r. i wypełnienie weksla o wierzytelność nieistniejącą na dzień orzekania ale i nieudowodnioną, a tym bardziej jako nie pochodzącą z umowy dostawy;

a) § 12 ust.2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, przez jego niezastosowanie i nie przyznanie radcy prawnemu z urzędu kosztów zastępstwa za postępowanie zażaleniowe w sprawie I ACz 1285/14.

W związku z powyższymi zarzutami pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku:

a) poprzez uchylenie nakazu zapłaty z 8.10.2013 r. i oddalenie powództwa wraz z orzeczeniem o kosztach za I instancje;

b) przyznanie pełnomocnikowi z urzędu kosztów za postępowanie zażaleniowe I ACz 1285/14;

c) zasądzenie kosztów postępowania za II instancję według norm przepisanych.

Powodowa Spółka w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji

i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 14 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od S. C. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 8.806,42,-zł brutto tytułem kosztów postępowania zabezpieczającego.

Podał, że w tej sprawie zabezpieczenie roszczenia nastąpiło na podstawie wydanego w dniu 8.10.2013 r. sygn.akt X GNC 1204/13 nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Komornik ustalił wysokość kosztów postępowania zabezpieczającego na kwotę 8.806,42,-zł, postanowieniem z dnia 8.12.2015 r., a więc po ogłoszeniu wyroku. W piśmie z dnia 17.02.2016 r. powód wniósł o zasądzenie zwrotu tych poniesionych kosztów. Podstawą zasądzenia jest art. 745 § 1 k.p.c. zgodnie, z którym o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia.

Na to postanowienie zażalenie złożył pozwany zarzucając naruszenie art.730.1 § 1 i 2 w zw. z art.492 § 3 i art.745 § 2 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie. W związku z powyższym wniósł o jego uchylenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym radcy prawnego z urzędu.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł o oddalenie zażalenia w całości.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanego jest zasadna tylko w zakresie rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu zawarta w punkcie 2 wyroku. Istotnie w toku postępowania doszło do rozpoznania zażalenia powoda na postanowienie z dnia 3 czerwca 2014 r. Postanowieniem

z dnia 29 września 2014 r. Sąd Apelacyjny w sprawie sygn.akt I ACz 1285/14, zmienił zaskarżone postanowienie i oddalił wniosek pozwanego o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty oraz pozostawił Sądowi pierwszej instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Pełnomocnik pozwanego z urzędu przed rozpoznaniem zażalenia złożył wniosek o oddalenie zażalenia i przyznanie kosztów zastępstwa radcy prawnego z urzędu, wobec ich nie opłacenia ani w całości ani w części. Na skutek przegrania przez pozwanego postępowania zażaleniowego, a następnie całego procesu obowiązek zapłacenia wynagrodzenia kosztów zastępstwa procesowego udzielonemu pozwanemu z urzędu obciąża Skarb Państwa. Zgodnie z art. 745 § 1 k.p.c.

o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia. Oznacza to, że Sąd Okręgowy powinien uwzględnić nieopłacone wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego

z urzędu za udział w postępowaniu zażaleniowym, w punkcie 2 wyroku. W punkcie tym Sąd przyznał temu pełnomocnikowi jedynie wynagrodzenia zastępstwa w zakresie roszczenia pozwu. Ponadto Sąd ten w uzasadnieniu przywołał rozporządzenie o opłatach za czynności adwokatów, podczas gdy pełnomocnikiem pozwanego jest radca prawny. W związku

z powyższym wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego z urzędu określone w punkcie 2 wyroku należało zwiększyć o kwotę 4.428,-zł brutto zgodnie z § 2 pkt 3, § 4 pkt 1, § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust.2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.

z 2013 r. poz. 490 oraz z 2015 r. poz. 617 i 1078), mającego zastosowanie w tej sprawie z uwagi na to, że wyrok zapadł jeszcze w 2015 r.

Z tych względów Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 2 na podstawie art.386 § 1 k.p.c.

W pozostałej części apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu. Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz jego ocenę prawną zgłoszonego roszczenia i przyjmuje je za własne.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art.495 § 2 k.p.c. Pozew zawiera obydwie podstawy roszczenia tj. z weksla i stosunku podstawowego. Powód od samego początku poza wekslem jako podstawę żądań, już w pozwie wskazał, że dochodzi

roszczenia z umowy dostawy, za niezapłacone odebrane produkty naftowe, których płatności zostały zabezpieczone wekslami gwarancyjnymi in blanco. W pozwie złożył wszystkie dokumenty związane ze stosunkiem podstawowym tj. umowy, faktury, dowody wydania paliwa, noty odsetkowe czy wezwania do zapłaty. Złożył także prawidłowo wypełniony weksel własny pozwanego. Podniósł również oraz udokumentował przejęcie praw i wierzytelności od poprzednika prawnego tj. (...) S.A. Pozwany w swoich zarzutach od nakazu zapłaty powołał się nie tylko na zarzuty dotyczące prawidłowości weksla ale również kwestionował okoliczności dotyczące stosunku podstawowego i tego, że zaciągnął jakiegokolwiek zobowiązania wobec powodowej spółki. Dlatego zachodziła potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie stosunku podstawowego. Nie zachodzi w takim przypadku zmiana podstawy powództwa ograniczona treścią art.495 § 2 k.p.c. Prawidłowo więc Sąd Okręgowy uznał, że po wniesieniu zarzutów spór rozpatrywany jest również na płaszczyźnie prawa cywilnego. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 listopada 2006 r. (II CSK 205/06, OSNC 2007/9/139), w którym podstawą wydania nakazu był weksel gwarancyjny stanowiący zabezpieczenie innej wierzytelności niż ta, której dochodzeniu ostatecznie posłużył podtrzymał pogląd, że jeżeli już w pozwie powód wskaże obydwie podstawy swojego roszczenia, to znaczy podstawę wynikającą ze stosunku podstawowego i abstrakcyjne zobowiązanie wekslowe, możliwe jest rozważenie po wniesieniu zarzutów zasadności żądania w oparciu o stosunek podstawowy.

Podobnie Sąd Najwyższy w powoływanym przez pozwanego wyroku z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie I CSK 386/10, w którym stwierdził, że: „...zgodzić się można, że do zmiany podstawy faktycznej nie dochodzi w wypadku, kiedy pozwany, przeciwko któremu został wydany nakaz zapłaty z weksla, broni się treścią stosunku podstawowego aby podważyć roszczenie wekslowe (w istocie przedmiotem badana jest nadal zasadność zobowiązania wekslowego), ani wówczas kiedy powód od początku wiązał abstrakcyjną wierzytelność wekslową z faktami dotyczącymi stosunku podstawowego, które w takim wypadku nie są nowym elementem powództwa, pojawiającym się po złożeniu zarzutów. Jeżeli powód domagał się wydania nakazu zapłaty powołując się tylko na weksel, a pozwany ograniczał się do podważania zobowiązania wekslowego z przyczyn immanentnie związanych z tym wekslem (przedawnienie roszczenia wekslowego), to przywołanie w drugiej fazie postępowania przez powoda w celu ratowania nakazu faktów ze stosunku podstawowego stanowi zmianę podstawy faktycznej powództwa i nie wiąże się z treścią weksla, lecz ma ten weksel zastąpić w roli uzasadnionej podstawy zgłoszonego żądania.” Dopiero taka sytuacja zdaniem Sądu Najwyższego odpowiada przewidzianemu i zakazanemu w art. 495 § 2 k.p.c. wystąpieniu z nowym roszczeniem zamiast dotychczasowego (o zapłatę sumy wekslowej).

Wzmocnienie tej interpretacji stanowi uchylene przewidzianego w art. 495 § 3 k.p.c. ograniczenia uprawnienia powoda do powoływania na tym etapie postępowania nakazowego nowych faktów, zarzutów i wniosków dowodowych. W orzecznictwie, uprawnienie to łączone jest z koniecznością zapewnienia powodowi możliwości podjęcia walki procesowej o swoje racje z pozwanym (w celu zagwarantowania równości stron).

Nie ma to jednak istotniejszego znaczenia w tej sprawie z uwagi na to, że weksel został prawidłowo wypełniony i jest ważny, a zarzuty dotyczące weksla nieuzasadnione.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art.233 k.p.c. w zakresie zaniechania oceny wypełnienia weksla in blanco. Pozwany pomija, że strony podpisały liczne dokumenty, w tym co najmniej dwie deklaracje wekslowe i dwa weksle. Weksel i deklaracja wekslowa załączone do pozwu bez wątpliwości wskazują, że pozwany wystawił weksel własny in blanco na zlecenie (...) SA na zabezpieczenie płatności należności za zakupione towary i usługi. Upoważnił również (...) S.A. do wypełnienia tego weksla (a więc własnego inaczej sola) o miejsce i datę wystawienia weksla, sumę wekslową, miejsce i termin płatności weksla. Powódka prawidłowo wypełniła weksel, zgodnie z zawartą deklaracją wekslową. Weksel, który został załączony do pozwu stanowi uzgodnioną przez strony formę zabezpieczenia płatności za paliwo. Twierdzenie pozwanego, że weksel mógł być wypełniony tylko na kwotę kary umownej jest całkowicie nieuzasadnione wobec jednoznacznej treści umowy, deklaracji wekslowej i samego weksla. Podobnie zarzut dotyczący art.10 pr.wekslowego i użycia słowa sola. Weksel załączony do pozwu spełnia wszystkie wymogi art.101 pr.wekslowego, a upoważnienie do

wpisania w treści weksla słowa sola (własny) wynika wprost z deklaracji wekslowej wystawcy weksla tj. pozwanego, który wpisał: „wystawiam weksel własny in blanco”.

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że w tej sprawie nie chodzi o przeniesienie istniejącej wierzytelności (...) S.A. lecz o sukcesję ogółu praw i obowiązków wynikających z umów handlowych i umów towarzyszących wraz udzielonymi zabezpieczeniami. Pozwany nie zaprzeczył, że zawarł porozumienie z (...) S.A.

w dniu 21.01.2013 r. i w konsekwencji wyraził zgodę na to by (...) sp. z o.o. wstąpiła w miejsce poprzednika jak strona obowiązujących umów. Prawidłowa jest więc ocena Sądu I instancji, że pozwany udzielił zabezpieczenia na mające powstać w przyszłości wierzytelności i upoważnił spółkę (...) sp. z o.o. do wypełnienia weksla in blanco na powstałą kwotę tych zaległości.

Niezasadny jest zarzut, że strona powodowa nie udowodniła roszczenia, a wydruki z systemów informatycznych nie stanowią dowodu na to, że pozwany zaciągał zobowiązanie poprzez odbiór paliw. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów, które podważałyby twierdzenia strony powodowej.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Według § 2 tego artykułu Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu.

Sąd Okręgowy dokonał takiej oceny i przekonywująco to uzasadnił. Trzeba podkreślić, że strona powodowa starannie złożyła wszystkie dokumenty takie jak umowy, deklaracje, faktury jak również wydruki z systemów informatycznych, związane z logowaniem, dowodami wydania paliw. Trzeba podkreślić, że umowa zawarta przez strony powiązana była z nowoczesnym systemem zamówień, dostępu do baz, odbioru paliw jak i płatności.

W znacznej mierze odbywało się to w za pomocą systemów informatycznych, poprzez samodzielną obsługę kontrahenta – pozwanego przy użyciu kart elektronicznych i logowania. Wszystkie te rozwiązania zaakceptował jednak pozwany w podpisanych umowach. Zgodził się również na odbieranie faktur i dokumentów w formie elektronicznej, ze wszystkimi prawnymi skutkami doręczenia (oświadczenie k.67). Działanie i szczelność systemu dokładnie objaśnili zeznający w sprawie świadkowie. Pozwany poza prostą negacją nie przedstawił żadnych dowodów podważających działanie tego systemu czy też jego niezetelności bądź możliwości skorzystania z narzędzi, udostępnionych przez powoda pozwanemu, przez osoby trzecie nieupoważnione przez pozwanego. W związku z tym zbędne wydają się dywagacje dotyczące opinii biegłego weryfikującego wydruki systemu informatycznego skoro skutecznie nie zakwestionowano żadnego z elementów systemu zamówień, odbioru i płatności.

Trzeba także podkreślić, że pozwany pomimo wezwania go przez Sąd pierwszej instancji, nie przedstawił rejestrów zakupów VAT, deklaracji podatku VAT – 7 za okres objęty roszczeniami powoda, co mogłoby potwierdzić lub podważyć twierdzenia pozwu, zwłaszcza w kontekście możliwości odliczeń przez pozwanego podatku VAT z tytułu zakupu paliw i faktur wystawianych przez stronę powodowa.

Oznacza to, że wszystkie zarzuty naruszenia prawa procesowego i prawa materialnego (art.10 pr.wekslowego) poza kwestią wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu są nieuzasadnione, a apelacja w tym zakresie nieskuteczna.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny oddalił ją w tej części z mocy art.385 k.p.c.

Niezasadnym również okazało się zażalenie pozwanego na postanowienie z 14 marca 2016 r. w sprawie zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego. Niesłuszne jest stanowisko pozwanego, że powód nie posiadał interesu prawnego w dokonaniu zabezpieczenia bo dysponował tytułem wykonawczym.

Ma rację pozwany, że z mocy art.493 § 3 k.p.c. nakaz zapłaty wydany na podstawie weksla, staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia. Wymaga to jednak uzyskania klauzuli wykonalności co zwykle zajmuje jakiś czas.

Jednocześnie zgodnie z art. 492 § 1 k.p.c. nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności. Kwota zasądzona nakazem wraz z wymagalnymi odsetkami stanowi sumę, której złożenie przez dłużnika na rachunek depozytowy Ministra Finansów w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, zwany dalej „rachunkiem depozytowym Ministra Finansów”, wystarczy do zabezpieczenia.

Oznacza to, że uprawniony ma dwie możliwości zabezpieczenia swoich interesów. Może skorzystać z trybu zabezpieczeniowego lub prowadzić egzekucję. Te dwie formy nie wykluczają się. Jak również możliwość egzekwowania świadczenia nie pozbawia interesu prawnego uprawnionego w zabezpieczeniu swojego roszczenia. Czas w egzekwowaniu świadczeń pieniężnych ma decydujące znaczenia. Strona powodowa mogła więc wystąpić o zabezpieczenie swoich roszczeń już po doręczeniu jej odpisu nakazu zapłaty co nastąpiło w dniu 21 października 2013 r. Wniosek o wszczęcie postępowania zabezpieczającego został złożony do Komornika w dniu 24 stycznia 2014 r. Natomiast klauzula wykonalności została nadana nakazowi dopiero 18 lutego 2015 r. Powód mógł skorzystać z obu tych narzędzi. Ryzyko kosztów tego postępowania obciąża zobowiązanego zgodnie z ogólnym wynikiem procesu.

Niezrozumiały jest zarzut dotyczący art. 745 § 2 k.p.c. Termin dwutygodniowy z tego przepisu dotyczy przede wszystkim obowiązanego. § 1 tego artykułu nie stawia takiego wymogu. Nawet jeżeli zastosować ten termin w drodze analogii zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 70/12, na co powołuje się pozwany, to trzeba uznać, że termin ten mógł zacząć biec dopiero od doręczenia powodowi skorygowanego postanowienia, a w tym przypadku postanowienia Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim w przedmiocie skargi na błędy postanowienia Komornika. Uprawniony nie może ponosić negatywnych konsekwencji wadliwego orzeczenia, które zostało skorygowane z urzędu ale dopiero po wniesieniu skargi na tę czynność.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., oddalił zażalenie pozwanego jako bezzasadne w całości.

O kosztach procesu przed sądem drugiej instancji, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 i art. 391 § 1 k.p.c.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda została ustalona na podstawie § 4 pkt 1, § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 490 oraz z 2015 r. poz. 617 i 1078), mającego zastosowanie w tej sprawie z uwagi na to, że wyrok zapadł jeszcze w 2015 r. Wysokość wynagrodzenia brutto pełnomocnika pozwanego z urzędu, należne od Skarbu Państwa, ustalono w oparciu powyższe przepisy oraz § 2 pkt 3 ww. rozporządzenia.

W zakresie wynagrodzenia tego pełnomocnika za postępowanie zażaleniowe orzeczono na podstawie § 16 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 4 i § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1805).